

Samenvatting en financiële consequenties voor Roosendaal van het Compensatiepakket coronacrisis medeoverheden

Inleiding

Op 28 mei jl. heeft de Minister van BZK een brief naar de Tweede Kamer gestuurd waarin zij aankondigt dat gemeenten kunnen rekenen op een compensatiepakket Corona ter waarde van € 542 miljoen voor de periode tot 1 juni. Op dat moment was nog niet duidelijk op welke wijze deze beschikbaar gestelde middelen over de gemeenten verdeeld zouden worden. Ook in de meicirculaire 2020 waren deze middelen nog niet opgenomen en verwerkt.

Wel heeft de minister van BZK in de meicirculaire aangekondigd dat gemeenten, vooruitlopend op de septembercirculaire 2020, een brief zouden ontvangen met de financiële vertaling van dit compensatiepakket voor de afzonderlijke gemeenten. De definitieve cijfers en verdeling worden dan vervolgens in de septembercirculaire verwerkt.

Op 29 juni heeft de gemeente deze brief van de minister van BZK ontvangen. In deze notitie wordt een samenvatting gegeven van de inhoud van de brief, waarbij de nadruk ligt op de financiële consequenties voor de gemeente Roosendaal.

In de brief wordt alleen ingegaan op de compensatie die via het Gemeentefonds loopt. Het betreft bovendien alleen de maatregelen uit het pakket tot 1 juni. Er lopen momenteel nog gesprekken tussen het Rijk en gemeenten over compensatie van veiligheidsregio's, GGD-en, afvalinzameling en buurthuizen.

Voor de periode na 1 juni trekken Rijk en medeoverheden samen op bij de invulling van de nodige maatregelen en om de sociaal-economische crisis het hoofd te bieden. Samen wordt bekeken welke reële compensatie nodig is op basis van de hogere uitgaven en gedeelde inkomsten.

Relatie met Voorjaarsbrief Financiën 2020

Op 26 juni is de Voorjaarsbrief Financiën 2020 naar de gemeenteraad gestuurd. Daarin is een globale schatting gemaakt van de extra kosten van de gemeente vanwege de coronacrisis. De compensatie vanuit het Rijk moet tegenover de verwachte extra kosten geplaatst worden.

Financiële consequenties voor Roosendaal

Het totale compensatiepakket heeft een waarde van € 542 miljoen. In de brief van de minister d.d. 26 juni 2020 wordt alleen ingegaan op de maatregelen die via het Gemeentefonds verdeeld worden over de gemeenten. Een aantal maatregelen wordt verdeeld via de algemene uitkering en een aantal maatregelen wordt verdeeld via integratie- en decentralisatie-uitkeringen.

Mutaties via algemene uitkering

De algemene uitkering zal toenemen vanwege drie taakmutaties:

1. Lokale culturele voorzieningen

In totaal wordt € 60 miljoen toegevoegd aan het Gemeentefonds met het oog op borging van de lokale en regionale culturele infrastructuur. **Roosendaal ontvangt ca € 275.000.**

2. en 3. Inhaalzorg en meerkosten Jeugdwet en Wmo 2015

Omwille van de continuïteit van zorg voor cliënten tijdens de coronamaatregelen en voor continuïteit van het stelsel nadien, zijn maatregelen genomen om cliënten op grond van de Jeugdwet en de Wmo 2015 hulp en ondersteuning te bieden. Het Rijk heeft, in afstemming met

de VNG, een zeer dringend beroep gedaan op gemeenten om aanbieders van jeugdhulp, jeugdbescherming, jeugdreclassering en maatschappelijke ondersteuning financiële zekerheid te bieden.

Ter compensatie van de directe meerkosten vanwege de coronamaatregelen en de extra kosten die gerelateerd zijn aan het evident uitstel van noodzakelijke zorg worden gemeenten gecompenseerd.

Van het totaalbedrag van € 144 miljoen uit het compensatiepakket van 28 mei 2020 is een bedrag van € 46 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering.

Roosendaal ontvangt vanwege inhaalzorg Jeugd circa € 150.000 en vanwege inhaalzorg Wmo 2015 ongeveer € 55.000. Totaal € 205.000.

(De overige € 98 miljoen betreft een voorschot voor meerkosten. Dit is toegevoegd aan de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang en de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang. Roosendaal ontvangt deze decentralisatie-uitkeringen niet; de gemeenten Bergen op Zoom en Breda ontvangen deze middelen voor de regio.)

Mutaties via decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Aan het Gemeentefonds wordt een nieuwe decentralisatie-uitkering toegevoegd. Daarnaast vinden toevoegingen plaats aan reeds bestaande decentralisatie- en integratie-uitkeringen.

- *Compensatie toeristen- en parkeerbelasting*

Gemeenten worden op dit moment geconfronteerd met dalende inkomsten uit toeristen- en parkeerbelasting als gevolg van de coronamaatregelen. Het is de vraag of de geleden derving van de afgelopen maanden dit jaar nog geheel wordt ingehaald. Het kan wel zijn dat de inkomsten uit deze heffingen de tweede helft van het jaar weer stijgen richting het gebruikelijke niveau. Het kabinet heeft besloten de gemeenten voor de periode van 1 maart 2020 tot en met 1 juni 2020 te compenseren. Hiermee is een bedrag van € 225 miljoen gemoeid, waarvan € 100 miljoen voor de toeristenbelasting en € 125 miljoen voor gedeerde parkeerinkomsten op grond van de geraamde gedeerde inkomsten in deze periode.

De middelen worden beschikbaar gesteld via een decentralisatie-uitkering. De verdeling vindt plaats naar rato van de verwachte jaaropbrengst van de betreffende belasting in de gemeentelijke begroting 2020. **Roosendaal ontvangt via deze decentralisatie-uitkering € 284.000 (€ 240.000 vanwege parkeerbelasting en € 44.000 vanwege toeristenbelasting).**

- *Integratie-uitkering Participatie*

Als gevolg van het coronavirus zijn de Sociale Werkbedrijven geheel of gedeeltelijk gesloten. Daardoor vallen bedrijfsopbrengsten weg waarmee (deels) de loonkosten van medewerkers die werkzaam zijn voor een Sociaal Werkbedrijf worden gefinancierd. Tekorten in de exploitatie worden in de reguliere systematiek opgevangen door een hogere gemeentelijke bijdrage. Deze financieringsbron staat onder druk omdat gemeenten financiële gevolgen hebben van de coronacrisis. Het kabinet heeft daarom besloten de integratie-uitkering Participatie, onderdeel Wet sociale werkvoorziening (Wsw), te verhogen met € 90 miljoen voor de periode 1 maart 2020 tot 1 juni 2020 ter compensatie van een deel van de loonkosten. **Roosendaal ontvangt via de Integratie-uitkering Participatie een extra bedrag van € 682.920. Dit gaat in zijn geheel naar de WVS.**

- *Voorschoolse voorziening peuters*

De decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters is met € 8,3 miljoen verhoogd vanwege de (gedeeltelijke) sluiting van de kinderopvang in de periode 16 maart tot en met 7 juni 2020 in verband met het coronavirus. Ouders/verzorgers zijn in maart opgeroepen om de

rekening voor de opvang te blijven betalen in deze periode. Dit gold ook voor ouders/verzorgers van een kind dat gebruik maakt van de gemeentelijke regelingen voorschoolse educatie, peuteraanbod en sociaal medische indicatie. Op deze wijze kon het gemeentelijke aanbod rondom kinderopvang in stand worden gehouden. Daarbij is ook gecommuniceerd dat ouders een vergoeding krijgen voor het betalen van de eigen bijdrage in deze periode.

Met deze eenmalige ophoging ontvangen gemeenten middelen om de eigen bijdrage van de ouders/verzorgers te vergoeden voor de hiervoor genoemde periode. De verdeling van het toegevoegd bedrag vindt plaats naar rato van het aandeel van iedere gemeente in de decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters voor het jaar 2020. **Dat betekent dat Roosendaal een bedrag ontvangt van € 34.246.**

Overige mededelingen

- *Noodopvang ouders met cruciaal beroep*

Het kabinet heeft besloten om voor kinderen van wie één of beide ouders werken in een cruciaal beroep of vitale sector, noodopvang te regelen. Gemeenten coördineren de noodopvang in overleg met kinderopvangorganisaties en scholen. Zij moeten zorgen voor voldoende aanbod voor kinderen in de leeftijd van 0 tot circa 12 jaar. Deze opvang is zonder extra kosten voor ouders. Het kabinet heeft besloten om € 23 miljoen beschikbaar te stellen voor gemeenten voor de periode medio maart tot 1 juli. Rijk en gemeenten zijn nog in overleg over de wijze waarop de middelen ter beschikking worden gesteld. Nadere informatie volgt in de septembercirculaire 2020.

- *Inkomstenderving eigen bijdrage Wmo*

De minister van VWS heeft besloten de inning van de eigen bijdrage voor de Wmo (excl. beschermd wonen en opvang) stop te zetten voor de maanden april en mei 2020. Aanleiding hiervoor was het feit dat als gevolg van de coronacrisis een substantieel deel van de zorg en ondersteuning in de Wmo niet (volledig) kon worden geleverd. Vanwege een onevenredige uitvoeringslast voor gemeenten en aanbieders rond het tijdelijk opschorten van de eigen bijdrage is besloten om Wmo-cliënten in genoemde maanden vrij te stellen van de eigen bijdrage. Gemeenten worden gecompenseerd voor de gederfde inkomsten. Hiervoor is een bedrag van € 18 miljoen gereserveerd op de begroting van het Ministerie van VWS. Rijk en gemeenten zijn in overleg over de wijze waarop de middelen ter beschikking worden gesteld. Het voornemen is dit middels een decentralisatie-uitkering te doen. Nadere informatie volgt in de septembercirculaire 2020.

Samenvattend

Voor Roosendaal zullen de volgende bedragen worden toegevoegd aan het Gemeentefonds bij de septembercirculaire 2020:

Mutaties Gemeentefonds t.b.v. Roosendaal	Bedrag
Lokale culturele voorzieningen	€ 275.000
Inhaalzorg Jeugd en Wmo	€ 205.000
DU Compensatie toeristen- en parkeerbelasting	€ 284.000
IU Participatie	€ 682.920
DU Voorschoolse voorziening peuters	€ 34.246
TOTAAL	€ 1.481.166

Roosendaal ontvangt in 2020 in totaal dus bijna € 1,5 miljoen ter compensatie. Hiervan is een bedrag van € 682.920 bestemd voor de WVS. Er resteert dan een bedrag van € 798.000, dat we als dekking kunnen inzetten voor de extra kosten in onze gemeentebegroting.

Nog wel een kanttekening: de bovenstaande bedragen betreffen de compensatiemaatregelen. Het kan natuurlijk zo zijn dat er ook andere mutaties in de septembercirculaire verwerkt zullen worden die niet samenhangen met de coronamaatregelen (bijvoorbeeld een aanpassing in de aantallen van de maatstaven) en die een negatief effect kunnen hebben voor Roosendaal. Daardoor zou de dekking toch weer lager uit kunnen vallen!